

JAPONYA'DA ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ İÇİN HENÜZ İRADE BÜTÜNLÜĞÜ YOK

15.02.2019

Anadolu Ajansı (15 Şubat 2019)

Japonya'da iktidardaki Liberal Demokrat Partisinin (LDP) ülkenin 2. Dünya Savaşı'ndan sonra benimsediği "pasifist" anayasayı dönüştürmesine yönelik vaatlerini değerlendiren uzmanlar, bu konuda ülkede siyasi bir bütünlük sağlanamadığına dikkati çekti.

LDP'nin yıllık olağan kongresinde kabul edilen 2019 Strateji Belgesi'nde 1947 Anayasası'nın 9. maddesindeki, Japonya'nın uluslararası anlaşmazlıkların çözümünde "saldırmazlık" anlayışına bağlı kalacağı ve ülke sınırlarını savunma amacı dışında güç kullanmayacağına dair ifadelerin "açık hale getirileceği" belirtiliyor.

"Anayasanın günümüz koşullarına uyacak şekilde değiştirilmesinin önünü açmak ve kamuoyunun ilgisini bu konuya çekmek için gerekli adımları atmaya kararlıyız." ifadeleri yer aldığı belgede, değişikliğin içeriğinin ve takviminin nasıl şekilleneceğine ilişkin detaylar yer almıyor.

Bölge uzmanları, kararı Japonya'nın kendi başına alamayacağını ve bu değişikliğin henüz gerçekleştirilmekten uzak olduğunu kaydederken, Japon halkının tepkilerinin de hesaba katılması gerektiği yorumunda bulunuyor.

LDP'nin yayımladığı son strateji belgesinde ülkenin anayasasında yer alan "saldırmazlık" ilkesinin "yeniden yorumlanacağı ve daha açık hale getirileceğinin" duyurulması dikkati çekiyor.

Referandum gerçeği

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dr. Öğretim Üyesi Sinan Levent, 1947 Japonya anayasasının en büyük özelliklerinden birisinin devleti barışçıl bir temel üzerine oturtan, demokratik, savaş gücünden ve yetkisinden arındırılmış siyasi bir yapı vücuda getirmiş olmasıdır. yorumunda bulundu.

Anayasanın, yürürlüğe girdiği 1947'den bugüne kadar henüz hiçbir değişikliğe uğramadığını kaydeden Levent, bunun sebepleri arasında Japonya içerisindeki siyasi iradedeki ihtilafli durumun da payı olduğunu ileri sürdü.

Levent, Anayasanın 9. maddesine göre, ülkenin anayasasında değişikliğe gitmek için her iki mecliste üçte ikilik çoğunluğu sağlamak ve sonrasında milletin tasvibi için referanduma giderek salt çoğunluğun onayını almak gerekmektedir. ifadelerini kullandı.

Değişikliğe gidilmesi konusunda siyasi irade bütünlüğü henüz yoktur. diyen Levent, LDP'nin son 60 yıllık Japon siyasi tarihinde nispeten muhafazakar söylemleriyle anayasanın değiştirilmesini

savunduğunu dile getirdi.

Başbakan Şinzo Abenin öz güveni ve halk nezdindeki popülaritesinin LDPnin bu radikal değişikliğe cesaret edebilmesini sağladığını söyleyen Levent, Abe, şimdiye kadar hiç kimsenin cesaret edemediği bu radikal değişikliğe gitmeye ve savaş sonrası Japon devletinin kodlarını yeni baştan yazmaya namzet bir siyasetçi olmaya kararlı. dedi.

Uluslararası ilişkilerde kökten değişimlerin meydana geldiğini kaydeden Levent, şunları kaydetti:

ABD'de Başkan Donald Trump ile ulusalcı kanadın güçlenmesi, Avrupa'da artan ulusalcılık hareketi, yükselen Çin siyasi gücü, Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Rusya'nın yeniden doğuşu gibi uluslararası krizlerin ve olguların zuhuru, Japonya'yı oluşması muhtemel yeni uluslararası sorunlar ve düzene hazırlıklı olma yoluna itmiştir. Washington ve Moskova merkezli çift başlı bir uluslararası düzenin ülke içindeki karşılığı olarak şekillendirilmiş mevcut Japonya anayasası, muhtemel yeni düzene hazırlık mahiyetinde yeniden şekillendirilmek isteniyor da olabilir. Bunun yanı sıra yazılı ve görsel basında dillendirildiği gibi mevcut anayasanın 9. maddesinin, yani 'savaşmayı yasaklayan maddesinin' değiştirilmek istendiği için anayasa değişikliğine gidildiğini de düşünmüyorum. Çünkü mevcutta Japonya'da zaten bir askeri güç var."

"Teklifin referandumda mağlup edileceği riski var"

Japonya Temple Üniversitesi Modern Asya Çalışmaları Enstitüsü Direktörü Robert Dujarric, LDPnin 1950lerden bugüne bu değişikliği istediğini söyledi.

Abenin söylemlerinin şaşkıncı olmadığını kaydeden Dujarric, "Anayasayı tadil etmesinde başarıya ulaşabilmesi zor." dedi.

Dujarric, halk oylamasına dikkati çekerek, Değişiklik üzerine metinlerde kabine uzlaşmak zorunda. Ayrıca teklifin referandumda mağlup edileceği riskini de aynı kabine alabilmiş olmalı. ifadelerini kullandı.

"Kendini daha aktif koruyabilme çabası"

Ankara Üniversitesi Asya-Pasifik Araştırmaları Merkezi Müdürü Prof. Dr. Ali Merthan Dünder da Japonyanın askeri konularda tek başına karar almayacağını belirterek, Japon dış politikasını değerlendirirken Japonya'nın ABD ile olan bağı göz önünde bulundurmak gerekir. dedi.

Ülkenin 2. Dünya Savaşı sonunda ABD güdümüne girdiğini dile getiren Dünder, bu doğrultuda ülkenin yeniden şekillendirildiğini öne sürdü.

Dünder, savunma konusunda imzalanan ve en son 2016'da uzatılan askeri güvenlik anlaşmalarına dikkat çekerek, "ABD yaklaşık 40 bin askeri personelini, denizcisi havacısı karacısı Japonyada bulundurmaktadır." diye konuştu.

LDPnin anayasayı değiştirmekten ziyade yorumladığını belirten Dünder, şöyle konuştu:

"Japonya aldığı kararları tek başına almıyor. LDP, 9. maddeyi değiştirmekten ziyade yeniden yorumluyor. Yurt dışında silahlı kuvvetler bulundurup bulunduramayacağı konusunda şimdiye kadar 'bulunduramayacağı' şeklindeki yorumu güncelleştiriyor. Bu kapsamda büyüyen Çin tehlikesini, bölgedeki Kuzey Kore gibileri göz önünde bulunduruyor. Japonya'ya askeri zarar verebilecek ülkelere karşı kendini daha aktif koruyabilme çabası ifadesi kullanılabilir. En büyük

askeri müttefiki 'ABD ile çizmeye çalıştığı yeni konsepttir' diye düşünüyorum."

"On yıl kadar sürebilir"

Anayasanın pasifist 9. maddesinin dönüştürülmesini seçildiği günden bu yana Abenin ajandasında yer aldığını belirten Boğaziçi Üniversitesi Asya Çalışmaları Merkezi Onursal Profesörü Selçuk Esenbel de 2012 yılında hazırlanan LDP taslağının ülkede beklenmedik olumsuz tepki oluşturduğunu söyledi.

Taslağa ilişkin yapılan son kamuoyu yoklamalarında yüzde 46'nın değişikliğe karşı ve yüzde 22'nin kararsız olduğunu kaydeden Esenbel, Kesin değişiklik taraftarı yüzde 20 gibi ciddi bir azınlık ifadesini kullandı.

Esenbel, Japon siyasi karar vericilerinin tekrar hukuki ve ekonomik inşa sürecinden kaynaklanan bazı unsurları bugünün dünya gerçekleri ışığında değiştirmek istemeleri olağan ve anlaşılır görülebilir. yorumunda bulundu.

Abenin bu yıl düzenlenecek seçimlerin arifesinde 9. madde değişikliğini tekrar hatırlattığına dikkat çeken Esenbel, Bu konunun esas olarak Soğuk Savaş sonrası değişen dünya düzeninin mecbur ettiği bir gündem olduğu düşünülebilir. dedi.

TOBB Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Bahadır Pehlivantürk de Japon anayasasının dünyanın sayılı pasifist anayasalarından olduğunu kaydederek, "Bu, Japonya'ya normatif bir güç katmakta. Buna dünyada atom bombasının sivililer üzerinde kullanıldığı ve bunun acısını çekmiş tek ülke olmasını da ekleyebilirsiniz. diye konuştu.

Pehlivantürk, değişiklikle alakalı Japon toplumu ve siyasi partilerinde farklı yaklaşımların yer aldığını belirterek, Öneriler birbirlerine yaklaşamıyor. Lokal uzmanlar, değişikliğin gerçekleşmesinin on yıl kadar sürebileceğini aktarıyor. ifadesini kullandı.

<https://www.aa.com.tr/tr/dunya/japonyada-anayasa-degisikligi-icin-henuz-irade-butunlugu-yok/1392936>

Kaynak/Source: